

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 74Ek/1294/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121310097
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zdechovanová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6121310097.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: O.. L. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX, N., právne zastúp. Prochádzka & partners, spol. s.r.o., IČO: 36 854 948, so sídlom Búdkova 4, 811 04 Bratislava, proti povinnému: Bytové družstvo „Centrum“ v Bratislave, IČO: 00 176 834, so sídlom Záhradnícka 30, Bratislava, právne zastúp. JUDr. Dušanom Jovankovičom, advokátom so sídlom Doležalova 5, 821 04 Bratislava, o vymoženie 6.219,89 Eur s trovami exekúcie, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Ivanou Kráčalík Pohovejovou, Exekútorský úrad so sídlom Bratislava, Šarišská 6, pod sp.zn. 416EX 192/21, rozhodujúc o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 74Ek/1294/2021 zo dňa 18. februára 2022, takto

rozhodol:

Súd m e n í Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 74Ek/1294/2021 zo dňa 18. februára 2022 tak, že

I. Súd návrh povinného na zastavenie exekúcie zo dňa 20.05.2021 z a m i e t a .

II. Výrok II. uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 74Ek/1294/2021 zo dňa 18. februára 2022 sa z r u š u j e .

III. Oprávnený m á voči povinnému n á r o k na náhradu trov exekučného konania v súvislosti vyjadrením k návrhu na zastavenie exekúcie zo dňa 27.05.2021 a so sťažnosťou zo dňa 23.02.2022, v celkovej výške 279,98 Eur .

odôvodnenie:

1. Dňa 18.02.2022 vydal Okresný súd Banská Bystrica konajúc vyšším súdnym úradníkom uznesenie pod sp. zn. 74Ek/1294/2021, ktorým vo výroku I. zastavil exekúciu podľa § 61k ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku a vo výroku II. priznal súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie vo výške 36 Eur, pričom na ich úhradu zaviazal oprávneného. Z odôvodnenia vydaného rozhodnutia vyplýva, že vyšší súdny úradník dospel k záveru, že voči pohľadávke oprávneného vymáhanej v predmetnej exekúcii došlo ešte pred začatím exekučného konania k platnému jednostrannému započítaniu zo strany povinného, v dôsledku čoho nastali po vzniku exekučného titulu okolnosti spôsobujúce zánik vymáhaného nároku zmysle ustanovenia § 61k ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku. Započítavanou pohľadávkou pritom mala byť (súdom doposiaľ nepriznaná) pohľadávka povinného voči oprávnenému v sume 6.683,85 Eur, vyplývajúca z neuhradeného nájomného za obdobie od 01.01.2009 do 28.11.2018 v súvislosti s užívaním bytu na ulici Šancová 45 v Bratislave. Pri svojom rozhodnutí vyšší súdny úradník vychádzal z toho, že započítanie predstavuje jeden zo spôsobov zániku vzájomne sa kryjúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka. Účelom ako aj zmyslom započítania je teda zánik záväzku bez toho, aby došlo ku skutočnému plneniu. Zánik záväzku jednostranným započítaním zákon pripúšťa v prípade, že sú zároveň splnené zákonom stanovené podmienky. Nepochybne sa musí jednať o pohľadávky, ktoré musia byť spôsobilé na započítanie, pričom jednou z podmienok je skutočnosť, že sa musí jednať o vzájomné pohľadávky, čo

znamená, že veriteľ jednej pohľadávky spôsobilý na započítanie je súčasne dlžníkom druhej pohľadávky a naopak. Ďalšou podmienkou je, že jednostranné započítanie je možné len medzi pohľadávkami, ktorých predmetom je plnenie rovnakého druhu, t.j. zapltenie určitej peňažnej sumy. Nevyhnutnou podmienkou započítania je ďalej jej splatnosť, a teda bezpodmienečne možno započítať len pohľadávku, ktorá je splatná najneskoršie v dobe započítania. Započítanie vzájomných pohľadávok má právne účinky zániku záväzku v okamihu, keď sa pohľadávky spôsobilé na započítanie stretnú. K započítaniu pohľadávok musí prísť právny dôvod, ktorým je buď dohoda účastníkov alebo jednostranný kompenzačný prejav účastníka. Vyšší súdny úradník vo svojom rozhodnutí poukázal aj na judikatúru Najvyššieho súdu SR týkajúcu sa časových účinkov započítania, keď konštatoval, že právne účinky nastávajú v momente stretu splatných pohľadávok. Z hľadiska doby zániku vzájomných pohľadávok započítaním nie je rozhodujúce, kedy bol prejav smerujúci k započítaniu urobený, resp. kedy došiel druhému účastníkovi. Z uvedeného vyplýva, že účinky započítania tak pôsobia spätne. Pohľadávka skôr splatná tak zanikne započítaním v čase splatnosti pohľadávky, ktorá je splatná neskôr. Zákon nespája účinky započítania s okamihom urobenia, resp. doručenia kompenzačného prejavu. Z uvedeného vyplýva, že k započítaniu nedochádza v dobe, kedy bola prejavená vôľa započítať pohľadávku, ale v dobe, keď sa stala splatnou započítavaná pohľadávka. Zároveň citoval aj judikatúru Ústavného súdu SR týkajúcu sa započítania pohľadávok pred začatím exekúcie, kde v rámci odôvodnenia napadnutého uznesenia poukázal na to, že ústavný súd za ústavne akceptovateľné uznáva, keď exekučný súd v zásade vyžaduje vo vzťahu k nejudikovanej pohľadávke, aby ju protistrana uznávala, resp. aby ju nepopierala (uvedené sa podľa novej úpravy Exekučného poriadku týka tých pohľadávok, ktoré boli započítané pred začatím exekúcie). Ako príhodnejšie sa však javí argumentovať preukázaním či nepreukázaním pohľadávky s dostatočnou istotou (či je s dostatočnou istotou preukázaná oproti judikovanej pohľadávke, ktorá sa nútene vykonáva), než poukazovať na jej prípadnú nespôsobilosť na započítanie, keď inak žiadna takáto nespôsobilosť zo zákona nevyplýva a zákon nezakazuje zápočet nejudikovanej pohľadávky voči judikovanej. Miera preukázania danosti a výšky pohľadávky, ktorá je uplatnená na započítanie, má vychádzať z okolností prípadu a nemožno k tomu pristupovať formalisticky. Napriek tomu, že exekučný súd nemá ako použiť ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku a procesnej obrany, najmä § 151 CSP, treba pripomenúť, že obrana námietkou započítania, ktorá bola realizovaná pred začatím exekúcie, je vo svojej podstate skutkovým tvrdením v zmysle § 150 CSP (a námietka započítania uplatnená až v exekúcii by bola hmotnoprávnou námietkou v zmysle § 152 CSP). Vo vzťahu k námietke oprávneného, že jednostranné započítanie pohľadávky povinným je neplatné, resp. že k samotnému jednostrannému zániku pohľadávky nedošlo, pretože tento započítací úkon povinného nebol doručený samotnému oprávnenému (čo prezentoval vo vyjadrení k návrhu povinného na zastavenie exekúcie) vyšší súdny úradník poukázal na prílohy listu súdneho exekútora označeného ako „Žiadosť o rozhodnutie“ zo dňa 07.06.2021, kde jednu z príloh tohto listu tvorí aj list povinného zo dňa 18.02.2021. Z tohto je zrejmé, že povinný presne identifikoval pohľadávku, ktorú vedie voči oprávnenému (t. j. jej výšku a právny titul) a pohľadávku, ktorú voči povinnému eviduje oprávnený vyplývajúcu z exekučného titulu a ktorú povinný spôsobom podľa ustanovenia § 580 OZ jednostranne započítava. Z listu povinného zo dňa 18.02.2021 je ďalej zrejmé, že adresátom započítacieho prejavu povinného je samotný oprávnený, ktorému sa predmetný list nepodarilo doručiť a bol uložený u príslušného poštového doručovateľa. Oprávnený si predmetnú poštovú zásielku obsahujúcu započítací úkon povinného evidentne neprebral ani v odbernej lehote, tak ako to vyplýva z priloženej obálky tohto listu. Nakoľko uvedený list si oprávnený neprebral v odbernej lehote bol tento list povinného zo dňa 18.02.2021 vrátený poštovým doručovateľom späť povinnému. Vo vzťahu k použitiu § 61e Exekučného poriadku bol vyšší súdny úradník toho názoru, že v prejednávanej veci sa nejedná o prípad uvedený v predmetnom ustanovení, nakoľko k jednostrannému započítaniu pohľadávky zo strany povinného došlo pred podaním návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie. Exekučný súd teda nepovažoval jednostranné započítanie pohľadávky zo strany povinného za návrh na zastavenie exekúcie, ale toto jednostranné započítanie vyhodnotil ako právnu skutočnosť, ktorej účinky nastali pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie a teda ku kompenzačnému úkonu povinného došlo pred začatím exekúcie. V závere svojho uznesenia poukázal vyšší súdny úradník aj na skutočnosť, že oprávnený žiadnym spôsobom nepoprel existenciu pohľadávky povinného voči jeho osobe, ale obmedzil sa len na konštatovanie, že túto pohľadávku si povinný uplatňuje na Okresom súde Bratislava I. v konaní vedenom pod sp. zn. 44C/131/2009, ktoré je aktuálne prerušené a o nároku povinného nebolo doposiaľ rozhodnuté. Z prihliadnutím na túto skutočnosť mal súd za to, že pohľadávka povinného skutočne existovala. V konečnom dôsledku považoval súd za preukázané, že pohľadávka oprávneného, ktorá je predmetom tejto exekúcie, zanikla jednostranným započítaním povinného a to dňom, kedy sa ich vzájomné pohľadávky prvýkrát reálne stretli, t. j. 17.02.2021, preto ustálil, že sú prítomné dôvody, pre

ktoré exekúcia musí byť v zmysle ustanovenia § 61k ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku zastavená. Predmetné uznesenie bolo právnomu zástupcovi oprávneného doručené dňa 18.02.2022.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu sťažnosť a žiadal, aby Okresný súd Banská Bystrica napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh na zastavenie exekúcie zamietne. Svoju sťažnosť odôvodnil tým, že súd nesprávne vyhodnotil úkon povinného označený ako jednostranné započítanie, pričom zároveň nesprávne právne posúdil ustanovenie § 61e Exekučného poriadku keď konštatoval, že po začatí exekúcie sa neprihliadne len na tie nejudikované pohľadávky, ktoré povinný voči judikovaným pohľadávkam oprávneného započítal po začatí exekúcie, a na tie nejudikované pohľadávky, ktoré povinný voči judikovanej pohľadávke započítal pred začatím exekúcie exekučný súd prihliadne. Takýto výklad podľa názoru oprávneného odporuje jednak zneniu, ako aj účelu predmetného rozlišovania. Zdôraznil, že rozlišovacím kritériom pre spôsobilosť započítania vedúceho k zániku vymáhaného nároku je výlučne povaha pohľadávky, nie to, kedy k jednostrannému započítaniu došlo. Judikovaná sa voči judikovanej započíta s následkom zániku vymáhaného nároku, započítanie nejudikovanej voči judikovanej zánik vymáhaného nároku nespôsobuje. Právny záver exekučného súdu, o ktorý oprel svoje uznesenie, by v praxi znamenal, že ak povinný stihne pred začatím exekúcie vykonať jednostranné započítanie akéhokoľvek svojho sporného a nejudikovaného nároku voči právoplatne judikovanej pohľadávke oprávneného, nárok oprávneného tým zaniká. Exekučný súd svojim tvrdením, že právoplatne judikovaná pohľadávka oprávneného mala zaniknúť jednostranným započítaním údajnej pohľadávky povinného, na seba svojvoľne atrahoval právomoc Okresného súdu Bratislava I, ktorý o spornej pohľadávke povinného koná v konaní sp.zn. 44C/131/2009. Pred týmto vecne a miestne príslušným súdom oprávnený popiera existenciu pohľadávky povinného voči svojej osobe, práve preto o nej prebieha súdny spor. Len v tomto konaní je nachádzací súd oprávnený riešiť otázku existencie pohľadávky, ktorú voči judikovanej pohľadávke oprávneného (údajne) započítal povinný. V konaní pred exekučným súdom sa oprávnený obmedzil len na preukázanie skutočnosti, že pohľadávka, ktorú si voči jeho judikovanej pohľadávke započítal povinný, je predmetom sporu medzi nimi a bez právoplatného rozhodnutia súdu teda nie je spôsobilá viesť k zániku nároku oprávneného, ktorý už súd právoplatne potvrdil. S poukazom na všetko uvedené oprávnený žiadal, aby sudca prvej inštancie napadnuté uznesenie vyššieho súdneho úradníka zmenil, návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietol a oprávnenému priznal náhradu trov konania o návrhu na zastavenie exekúcie, vrátane konania o sťažnosti.

3. K sťažnosti oprávneného zaslal povinný vyjadrenie, kde sa plne stotožnil so záverom súdu prezentovaným v napadnutom uznesení vyššieho súdneho úradníka zo dňa 18.02.2022, a teda že k jednostrannému započítaniu došlo pred podaním návrhu na začatie exekúcie, preto nie je na mieste aplikácia ustanovenia § 61e Exekučného poriadku. Taktiež sa stotožnil s názorom súdu, že započítavaná pohľadávka povinného skutočne existovala, nakoľko o nej prebieha na Okresnom súde Bratislava I. konanie sp.zn. 44C/131/2009, kde si túto pohľadávku povinný voči oprávnenému uplatňuje. Povinný zopakoval, že pohľadávka oprávneného uplatňovaná v tejto exekúcii zanikla jednostranným započítaním povinného ku dňu 17.02.2021, preto súd správne skonštatoval, že je daný dôvod na zastavenie exekúcie v zmysle § 61k ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku a teda navrhol, aby sudca napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

4. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku, sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

5. Podľa § 200 prvej vety Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 239 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

7. Podľa § 242 CSP, sťažnosť sa podáva v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, ktorý napadnuté uznesenie vydal.

8. Podľa § 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

9. Podľa § 249 CSP, súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 250 ods. 2 CSP, ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení, v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

11. Preskúmaním podanej sťažnosti oprávneného súd zistil, že táto bola doručená súdu dňa 23.02.2022 a smeruje voči rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Keďže sťažnosťou napadnuté uznesenie bolo do dátovej schránky právneho zástupcu oprávneného doručené dňa 18.02.2022, bola teda sťažnosť podaná v zákonom stanovenej lehote (§ 242 CSP). Následne v súlade s § 249 CSP a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že sťažnosť povinného je dôvodná, a preto je potrebné napadnuté uznesenie podľa § 250 ods. 2 CSP zmeniť.

12. Z obsahu spisu súd zistil, že exekučné konanie sa začalo dňa 26.04.2021, kedy bol exekučnému súdu doručený návrh na vykonanie exekúcie. Vyšší súdny úradník vydal na podklade exekučného titulu - uznesenia Okresného súdu Bratislava I., č.k. 12C/45/2009-958 zo dňa 15.01.2021, poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Ivane Kráčalik Pohovejovej so sídlom Exekútorského úradu v Bratislave, ktorý ju vedie pod spisovou značkou 416EX 192/21. Exekučným titulom bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu 6.219,89 Eur titulom náhrady trov skoršieho konania, v rámci ktorého Okresný súd Bratislava I. rozsudkom č.k. 12C/45/2009-930 zo dňa 23.10.2020 priznal oprávnenému ako žalobcovi zľavu z nájomného za užívanie bytu vo vlastníctve povinného. Exekučný titul nadobudol právoplatnosť dňa 13.02.2021 a vykonateľnosť dňa 17.02.2021. Následne bol v zákonnej lehote poverenému súdnemu exekútorovi doručený návrh povinného na zastavenie exekúcie, ktorý exekútor spolu s vyjadrením oprávneného, resp. jeho právneho zástupcu postúpil súdu. Následne vyšší súdny úradník vydal sťažnosťou napadnuté uznesenie. Sťažnosť oprávneného bola podaná v lehote a povinný sa k nej vyjadril podaním doručeným súdu dňa 07.12.2022. Z príloh predložených účastníkmi konania sudca prvej inštancie zároveň zistil, že povinný si listom zo dňa 18.02.2021 podľa § 580 Občianskeho zákonníka jednostranne započítal pohľadávku oprávneného vo výške 6.219,89 Eur voči svojej pohľadávke vo výške 6.683,85 Eur. Tento započítací prejav vôle povinného, označený ako „Započítanie pohľadávky“ bolo oprávnenému doručované na adresu jeho trvalého pobytu, t.j. na S. XX v N., pričom zásielka bola na pošte uložená dňa 23.02.2021 a adresát si ju v odbernej lehote neprevzal. Z tohto dôvodu bola zásielka dňa 10.03.2021 vrátená späť odosielateľovi, t.j. povinnému. Povinný vo svojom započítacom úkone, ako aj v ďalších písomnostiach adresovaných súdu uvádza, že započítanie je účinné dňom, kedy sa pohľadávky spôsobilé na započítanie stretli, v danom prípade to má byť dňom 17.02.2021. Povinný adresoval svoj započítací prejav vôle nielen oprávnenému, ale aj vtedajšej právnej zástupkyňi Mgr. Beáte Kartíkovej, ktorá si však doručovanú písomnosť rovnako neprevzala v odbernej lehote.

13. Po preskúmaní napadnutého uznesenia a obsahu exekučného spisu musí súd prvej inštancie konštatovať, že vyšší súdny úradník dospel k nesprávnym právnym záverom ohľadom zániku pohľadávky oprávneného jednostranným započítaním. Pri vytváraní tohto právneho záveru je potrebné venovať pozornosť jednak podmienkam účinného jednostranného započítania pohľadávky a jednak momentu doručenia úkonu povinného, ktorým malo dôjsť k jednostrannému započítaniu jeho nejudikovanej pohľadávky voči judikovanej pohľadávke oprávneného.

14. Podľa § 580 zákona č. 40/1964 Zb. (ďalej len „Občiansky zákonník“), ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

15. Podľa § 61e Exekučného poriadku, po začatí exekúcie sa neprihliadne na jednostranné započítanie vzájomnej pohľadávky povinného voči oprávnenému, ibaže je priznaná exekučným titulom, na podklade ktorého by povinný mohol viesť exekúciu.

16. V zmysle ustanovenia § 580 Občianskeho zákonníka je započítanie spôsobom zániku navzájom sa kryjúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka. Zánik nastáva okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie a boli splnené všetky podmienky na to potrebné. Podmienkou započítania

je, že ide o dva peňažné záväzky medzi tými istými subjektmi, keď veriteľ a dlžník majú vo vzťahu k sebe vzájomne splatné pohľadávky. Plnenie musí byť rovnakého druhu a pohľadávky musia byť spôsobilé na započítanie. K započítaniu nedochádza automaticky k dátumu kedy sa pohľadávky stretli. Právnym dôsledkom započítania je, že ak sa vzájomné pohľadávky rovnakého druhu stretnú, okamihom stretu zaniknú. Stane sa tak dohodou o započítaní alebo jednostranným úkonom. Pre započítanie jednostranným právnym úkonom však musia byť splnené všetky predpoklady pre započítanie (pohľadávky dlžníka a veriteľa sú vzájomné, musí ísť o plnenie rovnakého druhu, pohľadávky musia byť spôsobilé na započítanie, dlžník musí urobiť prejav, ktorým sledoval započítanie voči veriteľovi). Uplatnenie započítacej námietky môže byť samo osebe dostačujúce vtedy, ak pohľadávka, ktorá sa má započítať, bola právoplatne prisúdená (judikovaná), prípadne vtedy, ak protistrana pohľadávku uznáva, resp. ju nepopiera (II. ÚS 228/09). V prejednávanej exekučnej veci je však pohľadávka povinného v exekučnom konaní proti oprávnenému vzhľadom na aktuálne prebiehajúce súdne konanie na Okresnom súde Bratislava I. stále spornou, pričom oprávnený ju zároveň neuznáva. Aj judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vychádza z predpokladu, že nezrelá (sporná) pohľadávka nie je vhodná na započítanie s pohľadávkou zrelou (nespornou) a žalovaný, resp. povinný by túto pohľadávku musel uplatniť v osobitnom konaní a len po jej priznaní súdom by túto mohol jednostranne započítať. Iný postup by bol možný, len ak by oprávnený pohľadávku povinného uznal. V súvislosti s tvrdeniami povinného o tom, že doručením započítacieho prejavu splnil svoju povinnosť preukázať existenciu svojej pohľadávky voči oprávnenému, súd konštatuje, že toto nemôže byť považované za akceptovateľné. Napriek tomu, že povinný urobil voči oprávnenému úkon jednostranného započítania v súvislosti s pohľadávkou, ktorú on sám vníma ako odôvodnenú a legitímnu, vzhľadom na prebiehajúce súdne konanie a tiež vzhľadom na výsledok skoršieho súdneho konania vo veci sp.zn. 12C/45/2009 (kde bola rozsudkom žalobkyni priznaná zľava z nájomného vo výške 50%), nemožno urobiť jednoznačný záver o existencii a výške pohľadávky povinného voči oprávnenému. Súd preto považuje uvedenú pohľadávku povinného voči oprávnenému vo výške 6.683,85 Eur za spornú a má teda za to, že táto nie je vhodná na započítanie s nespornou vykonateľnou pohľadávkou oprávneného určenou exekučným titulom. S poukazom na uvedené potom dátum splatnosti vzájomných pohľadávok, resp. dátum bdoručenia samotného započítacieho úkonu druhému účastníkovi konania nie je rozhodujúci.

17. Nad rámec záverov o nemožnosti jednostranného započítania pohľadávky povinného považuje sudca prvej inštancie za potrebné ozrejmiť niekoľko faktov ohľadom právnych účinkov doručovania písomností. Pri doručovaní právnych úkonov a iných právnych aktov je potrebné rozlišovať medzi doručovaním hmotnoprávnych úkonov a procesnoprávnym doručovaním. Tieto druhy doručovania písomností majú svoje osobitosti pokiaľ ide o účinnosť doručenia a zavŕšenie procesu perfektnosti a vyvolania zamýšľaných právnych dôsledkov právneho úkonu. Zásadný rozdiel spočíva v určení okamihu, kedy sa určitá písomnosť považuje za účinne doručenú, čo má významný vplyv predovšetkým na posudzovanie začiatku plynutia lehôt (napr. výpovedné doby, prekluzívne lehoty, lehota na plnenie od právoplatnosti rozhodnutia) a iných právnych skutočností (nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia). Režim doručovania hmotnoprávnych úkonov sa spravuje ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého: „Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde“ (tzv. teória dôjdenia) - pri hmotnoprávnych úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti zachytávajúcej právny úkon. Zvlášť významné je doručovanie jednostranných právnych úkonov. Teória dôjdenia vychádza z toho, že z hľadiska pôsobenia (perfektnosti) prejavu vôle nie je dôležitá skutočná vedomosť adresáta právneho úkonu, pretože inak by adresát mohol účinkom prejavu vôle druhého účastníka zabrániť nepreberaním písomností. Dôjdením do sféry vplyvu príjemcu sa rozumie napríklad vhoďenie listu do schránky príjemcu alebo dôjdenie mailu na mailovú adresu príjemcu, ak príjemca dal v zmluve najavo, že písomnosti možno posielat' aj elektronicky. Rozhodujúce je objektívne hľadisko, t.j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právneho úkonu obsahujúceho takýto prejav bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Dôjdením prejavu vôle do dispozičnej sféry adresáta sa završuje proces účinného doručenia právneho úkonu a od tohto momentu je právny úkon pre konajúci subjekt záväzný a nemožno ho jednostranne odvolať. Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnu dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy

bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Účinky splnenia oznamovacej povinnosti odosielateľa voči adresátovi nemožno viazať na moment, kedy je adresát ochotný zásielku uloženú na pošte vyzdvihnúť a oboznámiť sa s jej obsahom, ale na moment, kedy sa toto oznámenie do sféry jeho vplyvu dostane, t.j. keď mal adresát objektívnu možnosť sa oboznámiť s obsahom zásielky, a to bez ohľadu na to, či tak skutočne urobil. Aplikujúc vyššie uvedené právne posúdenie vychádzajúce z teórie dôjdenia je potrebné prijať aj právny záver, že započítací úkon povinného bol oprávnenému doručený dňa 23.02.2021 - kedy bola písomnosť uložená na pošte a od kedy sa s ňou mohol adresát oboznámiť, hoci k jej prevzatíu bez ohľadu na dôvody nedošlo. Skutočnosť, že si adresát, v danom prípade oprávnený zásielku počas celého plynutia odbernej lehoty neprevzal, nemôže byť na ťarchu odosielateľa. Tieto skutočnosti by mohli mať právny význam v prípade, ak by sa v prejednávanej exekučnej veci jednalo o účinné jednostranné započítanie pohľadávky povinného voči pohľadávke oprávneného. Nakoľko je však pohľadávka povinného sporná (najmä čo sa týka jej výšky), hoci je pravdepodobná, nemožno ju v rámci inštitútu jednostranného započítania zohľadniť. Súd má za to, že v pochybnostiach o spornosti treba chrániť výkon judikovaného, priznaného práva oprávneného. Je totiž potrebné postaviť na pomyselnú váhu ujmu, ktorá by hrozila oprávnenému v prípade zastavenia exekúcie pre zánik jeho pohľadávky po jednostrannom zápočte a ujmu vzniknutú povinnému tým, že exekúcia nebude v tomto momente zastavená, ale povinnému zostane do budúca možnosť vykonať jednostranný zápočet vzájomných pohľadávok s oprávneným po tom, ako bude mať svoju pohľadávku z dlžného nájomného judikovanú právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I..

18. Súd prvej inštancie tak sumarizuje, že exekučné konanie je vedené na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu a pretože povinný povinnosť uloženú v exekučnom titule dobrovoľne v určenej lehote nesplnil, mal oprávnený dôvod podať návrh na vykonanie exekúcie a exekúcia je dôvodná. Oprávnený si v exekučnom konaní iba uplatňuje právo priznané mu vykonateľným exekučným titulom, ktoré nebolo povinným splnené dobrovoľne v celom rozsahu, t.j. realizuje svoje právo. Nekoná v rozpore s právom. Možno teda uzavrieť, že v posudzovanom prípade sa exekúcia vedie na podklade spôsobilého exekučného titulu, ktorý je vykonateľný aj po materiálnej aj po formálnej stránke a z ktorého je zrejmé, kto má plniť, komu má plniť, akú povinnosť a v akej lehote má plniť.

19. V nadväznosti na vyššie uvedené potom súd prvej inštancie konštatuje, že nedospel k záveru o zániku vymáhanej pohľadávky tak, ako to tvrdil a preukazoval povinný v podanom návrhu na zastavenie exekúcie, a teda nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku. Súd prvej inštancie preto napadnuté uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 74Ek/1294/2021 zo dňa 18. februára 2022 zmenil tak, že návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietol a súčasne zrušil aj výrok II. napadnutého uznesenia, ktorý zamietnutím tohto návrhu stratil svoj zákonný podklad.

20. Keďže povinný inicioval návrhom na zastavenie exekúcie exekučný spor s oprávneným, súd prvej inštancie rozhodoval v súlade s § 199d a nasl. Exekučného poriadku aj o náhrade trov exekučného konania s tým súvisiacich.

21. Podľa § 199a ods. 1 Exekučného poriadku trovami oprávneného sú výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s podaním návrhu na vykonanie exekúcie a v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie, výdavky na zaplatený súdny poplatok a hotové výdavky spojené s podaním návrhu na vykonanie exekúcie.

22. Podľa § 199d ods. 1 Exekučného poriadku oprávnený má voči povinnému nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré v exekučnom konaní platil, v rozsahu, v akom ich súd uviedol v poverení na vykonanie exekúcie alebo dodatku k povereniu na vykonanie exekúcie, ak ide o výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie.

23. Podľa § 13a ods. 2 písm. c) 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby: ak ide o výkon rozhodnutia alebo exekúciu, prevzatie a prípravu zastúpenia, návrh na začatie konania, vyjadrenie k takému návrhu, zastupovanie na pojednávaní, odvolanie proti rozhodnutiu a vyjadrenie k takému odvolaniu.

24. Podľa § 16 ods. 3 vyhlášky, od klienta možno požadovať na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné sumu vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. Túto sumu môže advokát požadovať aj vtedy, ak sa na jej náhrade s klientom osobitne nedohodol.

25. Pretože súd návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietol, čím vyhovel sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 74Ek/1294/2021 zo dňa 18.05.2022, patrí nárok na náhradu vynaložených trov exekúcie oprávnenému ako úspešnej strane v zmysle § 199a ods. 1 Exekučného poriadku. Súd mu z tohto dôvodu priznal nárok na náhradu trov exekučného konania vo vzťahu k neúspešnému povinnému, spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby: vyjadrenie k návrhu povinného na zastavenie exekúcie zo dňa 27.05.2021 a sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka zo dňa 23.02.2022, v sume po 105,41 Eur za každý úkon právnej služby (podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. c) vyhlášky) a k tomu prináležiaci režijný paušál vo výške 10,87 Eur za úkon vykonaný v roku 2021 a režijný paušál vo výške 11,63 Eur za úkon vykonaný v roku 2022 (podľa § 16 ods. 3 vyhlášky) + 20 % DPH, t. j. náhradu trov exekúcie celkovo v sume 279,98 Eur. Po právoplatnosti tohto uznesenia súd vydá dodatok k povereniu na vykonanie exekúcie v zmysle § 199d ods. 1 Exekučného poriadku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné podať odvolanie. (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).

V Banskej Bystrici dňa 20.februára 2023

JUDr. Katarína Zdechovanová
s u d k y ň a